

# A Comparative Study of Myanmar and Japanese Proverbs and Sayings that use in animal names

Soe Soe Than\*

## Abstract

This paper comparatively studies proverbs and sayings in Myanmar and Japanese Language from semantic point of view. Understanding the similarities and differences of proverbs and sayings between the Myanmar and Japanese language and helps both of Japanese language learners and Myanmar language learners to speak it eloquently by using proverbs and sayings. In both languages. Proverbs and sayings are based on social and cultural fields. Myanmar and Japan are different in language but both are same Asian countries, so that customs, culture and ways of thinking are similar in basically.

---

\* Lecturer, Department of Japanese, Yangon University of Foreign Languages

# A Comparative Study of Myanmar and Japanese Proverbs and Sayings that use in animal names

Soe Soe Than<sup>\*</sup>

## Abstract

This paper comparatively studies proverbs and sayings in Myanmar and Japanese Language from semantic point of view. Understanding the similarities and differences of proverbs and sayings between the Myanmar and Japanese language and helps both of Japanese language learners and Myanmar language learners to speak it eloquently by using proverbs and sayings. In both languages. Proverbs and sayings are based on social and cultural fields. Myanmar and Japan are different in language but both are same Asian countries, so that customs, culture and ways of thinking are similar in basically.

## Introduction

In every language there are proverbs and sayings to use as guidance and directives to follow. By studying similarities and differences of proverbs and sayings between Myanmar and Japanese languages, learners can know culture, customs and ways of thinking of Myanmar and Japanese. In addition, learners can perceive and high standard of its literature. Both Myanmar and Japan people define proverbs and sayings in various ways as ornaments of speech, true speech, echoes of experience and mirrors of thinking and to educate people in short sentence.

## Data collection and Methodology

Data of proverbs and sayings have been collected from books of Myanmar proverbs and sayings, Japanese proverbs and sayings, Myanmar-English Dictionary and Japanese-English Dictionary and Internet Websites. Among them selected specific proverbs and sayings that used animal names to express the meanings. By using comparative and descriptive methods, collected data have been analyzed for four groups as follows

1. Meanings and using the names of animal to express proverbs and sayings of both languages are the same.
2. Meanings are same, but using the names of animal are different in Myanmar language and Japanese language.
3. Meanings of proverbs and sayings are same in Myanmar language used names of animal but in Japanese language didn't use the names of animal.
4. Meanings of proverbs and sayings are same in Japanese language used names of animal but in Myanmar language didn't use the names of animal.

## Aims

Not only the learners of Japanese but also the Myanmar language learners of Japan Nationalities aimed to know similarities and differences of customs, cultural aspects of both languages. Helping to create perceive the high standard of literature and conversation.

## Findings

In Myanmar and Japanese language there are so many proverbs and sayings in various sectors, such as cultural, educational and social affairs and so on. Among of them using the animal names have been selected and found that similar in meanings although they are a little different. In this paper, the twenty four proverbs and sayings that using the animal names are easy and appropriate for learners.

---

\* Lecturer, Department of Japanese, Yangon University of Foreign Languages

**1. Meanings and using the names of animal to express proverbs and sayings of both languages are the same.**

၁။ လွတ်တဲ.ငါးကြီး

လွတ်သွားသည့် ငါးကိုကြီးသည် ဟု ထင်တတ်သကဲ့သို့ မိမိ မရရှိ မပိုင်ဆိုင် လိုက်ရသော အရာကို နဂိုအရှိထက်ပို၍ အထင်ကြီးသည်။

(You should have seen the fish that got away)  
This proverb means in both Myanmar and Japanese language that some people sometimes think the things that has been lost is better than the things they possess.

逃がした魚は大きい (လွတ်ခဲ.တဲ.ငါးကြီး)

もう一という ところで逃がした魚は実際より大きい見える。手中におさめかけて失ったものは 惜しさも ひとしおであること。

ကြီးစားအားထုတ်မှုတစ်ရပ်ကို ပြောဆိုရာ၌ လွတ်သွားသောငါးသည် အမှန်တကယ်ပင် ကြီးမားသည်ဟု အထင်ရောက်နေတတ်သည်။ မိမိလက်ထဲတွင်ရှိသော အရာထက် မရရှိ ဆုံးရှုံးသွားသော အရာကို နှမြောတမ်းတ ဖြစ်နေခြင်းကို ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်သည်။

၂။ မြွေမြွေချင်းခြေမြင်

မြွေမြွေချင်းသာ မြွေ၏ခြေလှမ်းကို သိမြင်သည် ဆိုသကဲ့သို့ အကြံတူသမားချင်းသာ တစ်ဦး၏ အရိပ်အခြေကို တစ်ဦးက သိမြင်သည်။

(Set a thief to catch a thief)  
This proverb means in both Myanmar and Japanese language that the one who with the same intension and aim can know the others' intension and aim.

蛇の道は蛇 (မြွေ၏လမ်းသည်မြွေ)

蛇が通った道は その蛇ではなくてもよく知っている。同類は同類の行動をよく知っているという意味。物事には それぞれ専門があり その道の専門の知識が必要である。その道に 通じあった者同士は よくわかる。

မြွေဖြတ်သွားခဲ့သော လမ်းကို ထိုမြွေမဟုတ်သော အခြားမြွေက ကောင်းစွာသိနိုင်ပါသည်။ အမျိုးတူအချင်းချင်းသာ အမျိုးတူ၏ အပြုအမူကို ကောင်းစွာ သိနိုင်ပါသည်ဆိုသော အဓိပ္ပာယ် ဖြစ်ပါသည်။

၃။ ကျားရှေ့မှောက်လျက်လဲ

ကျားရှေ့မှောက်လျက် လဲသကဲ့သို့ မိမိအား အန္တရာယ်ပြုမည့်သူရှေ့တွင် ပြောမှားဆိုမှား ပြုမိသည်။

(In a prone position before the tiger)  
This proverb means in both Myanmar and Japanese language that one be in very dangerous situation or meet disaster be ruin.

虎の尾を踏む (ကျားအမြီးနင်းမိ)

虎の尻尾を踏めば食い殺される。非常な危険を冒すことのとえ。

ကျား၏အမြီးကို နင်းမိပါက သတ်စားခြင်းခံရမည်။ အလွန်အန္တရာယ်များသော အပြုအမူမျိုး ပြုလုပ်ခြင်းကို ဥပမာပေးပြောဆိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

၄။ နွားခြေရာခွက်ထဲ ဖားသူငယ်ပင်လယ်  
သူမသိ  
ပင်လယ်ကိုမမြင်ဘူးသဖြင့် နွားခြေရာခွက်  
ရေအိုင်ကိုပင် ကြီးမားလှသည်ထင်သကဲ့သို့  
အတွေ့အကြုံမရှိသဖြင့် တန်ရုံသင့်ရုံမျှလောက်  
ကိုပင် အလွန်ဟုတ်လှပြီးဟု မှတ်ထင်သည်။

(The frog in the well knows nothings of the  
great ocean )

This proverb is used to educate in both  
Myanmar and Japanese language that the one  
who thinks his knowledge is perfect, but it is  
not enough for other fields.

井の中の蛙大海を知らず  
(ရေတွင်းထဲကဖား ကြီးမားသောပင်လယ်)

狭い井戸に住んでいる蛙は、自分が住んでい  
る井戸の中のことは知っていても広々とした  
大海のことは全然知らない。狭い小さいな  
環境の中だけで暮らし、他に多くのものを  
見聞できないでいると自分の狭い考えがすべ  
てであるとうばれてしまいがちである。そう  
した人に対してもっと違った世界や、すぐれ  
た人がいるのだと、世界の事情にうといこと  
を笑うときに使う。

ကျဉ်းမြောင်းသော ရေတွင်းအတွင်း၌ နေထိုင်သော  
ဖားသည် မိမိနေထိုင်သောရေတွင်းအတွင်း အခြေ  
အနေကို သိသော်ငြားလည်း အပြောကျယ်လှသော  
ပင်လယ်၏ အကြောင်းကိုမူ လုံးဝမသိပေ။ ကျဉ်း  
မြောင်းသေးငယ်သော ပတ်ဝန်းကျင် အတွင်းမှာ  
သာ နေထိုင်စားသောက်လှုပ်ရှားပြီး အခြား  
အကြောင်းကိစ္စ များစွာကို မြင်ကြားနိုင်မှုမရှိဘဲ  
မိမိ၏ ကျဉ်းမြောင်းသော အတွေးအမြင်ကို ပြည့်စုံ  
ပြီးဟု ထင်မှတ်မှားနေတတ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ပင်  
လူသားတို့မှာလည်း အခြားကွဲပြားခြားနားသော  
လောကအကြောင်း၊ ထူးချွန်ထက်မြက်သော သူတို့  
ရှိသည်ဆိုသည့် အကြောင်းကို ဗဟုသုတနည်းပါး  
သူအား ရယ်ရွန်းဘွယ်ပြောဆိုရာ၌ အသုံးပြုသည်။

၅။ မျောက်သစ်ကိုင်းလွတ်  
မျောက်သည် သစ်ပင်တက် ကျွမ်း  
ကျင်သော တိရစ္ဆာန် ဖြစ်သော်ငြားလည်း  
အခြေအနေကြောင့်သော် လည်းကောင်း၊  
သတိချွတ်ယွင်းမှုကြောင့် သော်လည်းကောင်း  
ဆွဲကိုင်ထားသည့် သစ်ကိုင်းလွတ်၍ သစ်ပင်  
မှလွတ်ကျ ရသည့် အဖြစ်မျိုးရှိတတ်သည်။

(A horse may stumble through he has four  
legs)

This proverb notices that, although the one who  
is how expert in his field, always cannot  
success and may be sometimes face with the  
fails.

猿も木から落ちる  
(မျောက်တောင်မှ သစ်ပင်ပေါ်မှကျ)

猿はとても木登りが上手な動物です。その猿  
も木から落ちることがあるようにどんなに  
上手な人でもいつでも うまくできるという  
わけではなく、たまには失敗するというこ  
と。

မျောက်သည် သစ်ပင်တက် ကျွမ်းသော တိရစ္ဆာန်  
ဖြစ်သည်။ ထိုမျောက် တိရစ္ဆာန်ပင်လျင် သစ်ပင်မှ  
ကျသော အဖြစ်ရှိသကဲ့သို့ မည်မျှကျွမ်းကျင်သူ  
ဖြစ်စေ အမြဲကျွမ်းကျင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဟု  
မဆိုနိုင်ဘဲ ဆုံးရှုံးမှုရှိနိုင်ကြောင်း ဆိုလိုခြင်း  
ဖြစ်သည်။

၆။ ခဲတစ်လုံးငှက်နှစ်ကောင်ရ  
ကိစ္စတစ်ခုကို ဆောင်ရွက်ရင်းဖြင့်  
အခြားတစ်ခု၏ အကျိုးရလဒ်ပါ တပြိုင်နက်  
တည်း ခံစားရရှိသည်ကို ဆိုလိုရင်းဖြစ်သည်။

(Kill two birds with one stone)  
This proverb says in both Myanmar and Japanese language that would get two good result by carrying out the one task.

၇။ ပိုးဖလံမျိုးမီးကိုတိုး၊ ကိုယ်ကျိုးနည်းလှပြီ  
ဖိုးဖလံကောင်သည် မီးတောက်ထဲသို့  
မိမိဘာသာတိုးဝင်သွားခြင်းဖြင့်  
မီးလောင်သေဆုံးပြီး၊ အကျိုးမဲ့ဖြစ်ရသည်ကို  
ဆိုလိုပါသည်။

(The moth go into a fire be in dire straits)  
This saying means in both Myanmar and Japanese language that the one go forward into the dangerous situation by himself and get bad results.

**2.Meanings are same, but using the names of animal are different in Myanmar language and Japanese language.**

၁။ ကျွဲပါးစောင်းတီး  
ကျွဲ၏အနားတွင် စောင်းကို မည်မျှပင်  
သာယာစွာ တီးစေကာမူ ကျွဲအဖို့အချည်းအနီးပင်  
ဖြစ်သကဲ့သို့ အကောင်းအဆိုး မသိသူအား  
တန်ဖိုးရှိသောစကားကို နားဝင်အောင်မည်မျှပင်  
ပြောကြားစေကာမူ ထိုသူအဖို့ အချည်းအနီးသာ  
ဖြစ်သည်။

(A nod is as good as a wink to a blind buffalo)  
This proverb means in both languages that the one who paid no attention or turned a deaf ear to teaching or warning.

一石二鳥 (ကျောက်ခဲတစ်လုံးငှက်နှစ်ကောင်)  
一つの石で二羽の鳥を殺すことから一つの  
ことをして二つの利益を手に入れること。  
ခဲတစ်လုံးတည်းဖြင့် ငှက်နှစ်ကောင်ကို ထိမှန်  
သတ်နိုင်သကဲ့သို့ ကိစ္စတစ်ခုကို ဆောင်ရွက်ရင်း  
ဖြင့် အခြား အကျိုးရလဒ်ကိုပါ လက်ဝယ်ရရှိခြင်း  
ကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။

飛んでいる火に入る夏の虫  
(တောက်နေတဲ့မီးထဲ တိုးဝင်တဲ့နွေပိုးကောင်)  
自分から進んで危険な所に飛び込んでいく  
ことのたとえ。  
မိမိကိုယ်တိုင်အန္တရာယ်ရှိသော နေရာထဲသို့ တိုးဝင်  
သွားခြင်းကို တောက်နေသောမီးထဲသို့ တိုးဝင်သွား  
သော ပိုးကောင်နှင့် ခိုင်းနှိုင်းပြောဆိုထားခြင်း  
ဖြစ်ပါသည်။

馬の耳に念仏 (မြင်းနားတရားသွင်း)  
本人が何も感じないため、まったくききめが  
ないことのたとえ。  
馬は耳をびくびくさせて、念仏を聞いている  
ように見えるが実際にも何も聞いていないこ  
とから。  
ကာယကံရှင်သည် ဘာကိုမှ မခံစားသောကြောင့်  
အကျိုးမရှိဖြစ်ခြင်းကို ပြောဆိုရာ၌ ဥပမာပေး  
သော စကားပုံဖြစ်သည်။  
မြင်းသည် နားရွက်ကို တဖျတ်ဖျတ်လှုပ်၍ ဗုဒ္ဓ  
တရားတော်ကို နားသွင်းသကဲ့သို့ မြင်ရသော်  
လည်း လက်တွေ့တွင်မူ ဘာကိုမှ နားထောင်နေ  
သည် မဟုတ်ပေ။

၂။ ကြောင်လက်သဲဝှက်

ကြောင်သတ္တဝါသည် မိမိတွင်ရှိသော လက်သည်းကို သာမန်အချိန်တွင် အခြားသတ္တဝါများအား မမြင်စေဘဲ အကြောင်းရှိသည်အခါမှ မိမိလက်သည်းကိုထုတ်၍ အသုံးပြုသည်။

(Cats hide their claws)

This saying means in both Myanmar language and Japanese language that the one who has real strength or power doesn't show the others their strength or power when it is unnecessary.

၃။ မျောက်လက် ကျောက်ရ

အဖိုးတန် ကျောက်မျက်များသည် တိရစ္ဆာန်များနှင့် ပတ်သက်ဆက်စပ်မှုရှိသော အရာမျိုးမဟုတ်ပေ။ အဖိုးတန်ကျောက်မျက် တစ်မျိုးမျိုးသည် မျောက်သတ္တဝါ၏ လက်ဝယ်ရှိနေပြီး တန်ဖိုးထားရကောင်းမှန်း မသိကာ ထင်သလို လုပ်နေခြင်းကို ပြောပြလိုရင်း ဆိုရိုးစကား ဖြစ်သည်။

(Cast pearls before swine)

This saying means both languages that the valued thing turns into worthless in hand of one who doesn't understand the its real value.

၄။ ငါမွေးသည့်မျောက် ငါ့ကိုခြောက် မိမိ မွေးထားသော မျောက်က မိမိကိုပြန်ခြောက်သကဲ့သို့ မိမိပြုစုစောင့်ရှောက် ထားခဲ့သောသူက မိမိအား မလေးမခန့်ပြုမှု ပြောဆိုသည်။

能ある鷹は爪を隠す

(အသိဉာဏ်ရှိတဲ့လင်းယုန်ငှက်လက်သည်းကို သူဝှက်)

鷹はするどい爪で獲物を捕らえがその爪は日常ごろは隠して見せない。実力のあるものは普段はそれを隠していてあらわそうとしない。

လင်းယုန်ငှက်သည် ချွန်ထက်သော လက်သည်းများဖြင့် သားကောင်ကို ထိုးသုတ်ဖမ်းယူလေ့ ရှိသော်လည်း သာမန်အချိန်များတွင် ထိုလက်သည်းကို အခြားသတ္တဝါများ မမြင်စေနိုင်ရန် ကွယ်ဝှက်ထားလေ့ရှိ သည်။

(ခွန်အားစစ်စစ်၊ အစစ်အမှန် အရှိန်အဝါရှိသူတို့သည် သာမန်အားဖြင့် ၎င်းခွန်အားအရှိန်အဝါကို ကွယ်ဝှက် ထားပြီး ဖော်ပြလှမရှိကြပေ။)

豚に真珠 (ဝက်မှာပုလဲရို)

値段が分からない愚かものには値段があるものの尊さが分からない。

တန်ဖိုးမသိသော တန်ဖိုးနားမလည်သည့် မိုက်မဲသူသည် တန်ဖိုးရှိသော အရာအား တန်ဖိုးထားရကောင်းမှန်း မသိနားမလည်ဖြစ်တတ်သည်။

飼う犬に手を噛まれる

(ကိုယ်မွေးထားသောခွေးရဲ့လက်ကိုက်ခြင်းခံရ)

犬は飼い主には大変忠実な動物と見られているがその犬に噛みつかれるということで日頃信頼して目をかけていた者から裏切られ、そむかれることのたとえ。当時者にとってはまさに煮え湯を飲まされに心境。

ခွေးသည် အရှင်သခင်အား အလွန်သစ္စာရှိသော

(A man may cause his own dog to bite him )  
This saying means in both Myanmar and Japanese that the one felt a sense of betray by close friend.

၅။ ငါးစာသာမြင်၊ ငါးမျှားချိတ်မမြင်  
ငါးစာကိုသာမြင်၍ ငါးမျှားချိတ်ကို မမြင်  
သော ငါးကဲ့သို့ ရရှိမည်အကျိုးကိုသာ  
မြင်၍ ကြံတွေ့ရမည် အန္တရာယ်ကို  
မမြင်နိုင်ဖြစ်သည်။

(Zeal is a bad servant)  
This saying notices in both Myanmar and Japanese that one's eagerness can make kistake.

၆။ ဆင်လည်းဆင်အထွာနှင့် ပုရွက်ဆိတ်လည်း  
ပုရွက်ဆိတ်အထွာနှင့်  
ဆင်သည် အကောင်ကြီးသဖြင့် ဆင်နှင့်  
လိုက်ဖက်အောင် အထွာကြီးပြီး ပုရွက်ဆိတ်သည်  
အကောင်ငယ်သဖြင့် ပုရွက်ဆိတ်နှင့် လိုက်ဖက်  
အောင် ထွာငယ်သကဲ့သို့ အရာရာတွင် သဘာဝ  
တရားအရ အချိုးအစားညီမျှသည်သာ ဖြစ်သည်။  
(Even a worm will turn )  
This proverb suggests in both Myanmar and Japanese that even small creature has own qualification and thinking .

တိရစ္ဆာန်ဟု သတ်မှတ်ထားခြင်းခံရပြီး ထိုသို့  
သော ခွေး၏ ကိုက်ခြင်းခံရသကဲ့သို့ ကာလ  
အတန်ကြာ ယုံကြည်မျက်နှာလွဲထားသူ၏ သစ္စာ  
ဖောက်ခြင်းခံရသည်ကို ပမာပြုပြောကြားသော  
စကားပုံဖြစ်သည်။ တစ်အုပ်စုအတွင်းမှ လူများ  
အဖို့ရာ ရေနှေးပူကို သောက်စေသကဲ့သို့သော  
စိတ်ဓာတ်ခံစားမှုကို ဖြစ်စေသည်။

鹿を追う 獵師は山をみず  
(သမင်နောက်လိုက်တဲ့ မုဆိုး တောင်ကိုမမြင်)  
夢中になって鹿を追いかけている 獵師には  
危険な曲道など目に入らない。一つの事に  
夢中すると他の一切の事が見えなくなる。利  
益を追求する時、正常な判断力を失ってかえ  
ってとりかえしのつかない失敗をしがちだ。  
သမင်နောက်သို့ အရူးအမူးလိုက်နေသော မုဆိုး  
သည် အန္တရာယ်ရှိသော လမ်းကွေ့အစရှိသည်တို့  
ကို မမြင်နိုင်တော့ပေ။ အကြောင်းကိစ္စတစ်ခု၌  
အရူးအမူးဖြစ်နေပါက အခြားအကြောင်းကိစ္စကို  
မမြင်နိုင်ဘဲရှိတတ်သည်။ အကျိုးရမည့်ကိစ္စ  
နောက်ကိုသာ လိုက်နေသောအခါ မှန်ကန်သော  
ဆုံးဖြတ်နိုင်စွမ်းအား ဆုံးရှုံးပြီး မိမိရည်ရွယ်ချက်  
နှင့် ပြောင်းပြန်ဖြစ်သော အသုံးမဝင်သည့် ဆုံးရှုံး  
မှုကိုသာ လက်ခံရရှိတတ်သည်။

1 寸の虫にも 五分の魂しい  
(သေးငယ်တဲ့ပိုးကောင်မှာလည်း လိုက်ဖက်တဲ့  
စိတ်ဓာတ်ရှိ)  
どんなに小さく弱いものにも、それなりに意  
地や考えがあるから決して侮ってはならぬ。  
မည်မျှသေးငယ်သော ပိုးကောင်ဖြစ်စေကာမူ မိမိ  
အရွယ်အစားနှင့် အချိုးမျှသော စိတ်ဓာတ်ရှိစမြဲပင်  
ဖြစ်သည်။ မည်မျှသေးငယ်ပြီး စွမ်းအားနည်းသူ  
ဖြစ်စေကာမူ ၎င်းနှင့်လိုက်ဖက်သည့် အရည်  
အသွေး၊ အတွေးအမြင်ရှိကြစမြဲမို့ လှောင်ပြောင်  
သရော်ခြင်း မပြုအပ်ပေ။

၇။ ဒေါင်းတုလို. စာသူငယ်လှမ်း  
ဒေါင်း၏ ခြေလှမ်းကို စာသူငယ်ကတုပ၍  
လှမ်းသကဲ့သို့. မိမိနှင့်မတန်မရာကို တုပပြုမူ  
သည်။

(The jay is unmeet for a fiddle )  
This proverb indicates in both Myanmar and  
Japanese that everyone should everything with own  
talent and if vie with others' will face a loss.

鶺鴒の真似をする鳥  
(တင်ကျီးငှက်ကို အတုခိုးတဲ.ငှက်)

鶺鴒は色も黒みがかっていて遠くからだ と 鳥  
と見間違える。けれど鳥の足には鶺鴒のような  
水かきもないし、水にもぐって魚をとるこ  
ともできない。鳥がもし鶺鴒の真似をして水にも  
ぐったりすればおぼれてしまう。人もそれぞ  
れに自分の天分似合うことをしていれば間違  
いも少ないのに能力も頼みず。ひとの真似を  
すれば失敗をする。

တင်ကျီးငှက်သည် အရောင်နက်မှောင်နေပြီး  
အဝေးမှ ကြည့်ပါက ကျီးငှက်နှင့် အမြင်လွဲမှား  
နိုင်သည်။ သို့သော်လည်း ကျီးငှက်၏ခြေထောက်  
၌ တင်ကျီးငှက်ကဲ့သို့သော ရေယက်အရေပြား  
လွှာပါး မပါရှိချေ။ ထို့အပြင် ရေငုပ်၍ ငါးဖမ်း  
ခြင်းလည်း မတတ်နိုင်ချေ။ ကျီးငှက်သည်  
တင်ကျီးငှက်ကို တု၍ ရေငုပ်လျှင် ရေနစ်မည်သာ  
ဖြစ်သည်။

လူတို့သည်လည်း မိမိ၏ကိုယ်ပိုင်အစွမ်းအစ  
ပါရမီနှင့် လိုက်ဖက်ညီသည့် ကိစ္စမျိုးကိုသာ  
ပြုလုပ်ဆောင်ရွက် မည်ဆိုပါက အမှားအယွင်း  
နည်းပြီး စွမ်းဆောင်ရည်လည်း မြင့်မား တိုးတက်  
လာမည်ဖြစ်သည်။ မိမိ၌ မရှိသော အရည်အချင်း  
ဖြင့် သူတပါးကို တုမည်ဆိုက အဆုံးအရုံး  
နှင့်သာ ရင်ဆိုင်ရမည်ဖြစ်သည်။



**3. Meanings of proverbs and sayings are same ,in Myanmar language used names of animal but in Japanese language didn't use the names of animal.**

၁။ ခွေးမြီးတောက် ကျည်ထောက်စွပ်  
 ကောက်နေသော ခွေးမြီးကို ဖြောင့်စေရန်  
 ကျည်တောက် စွပ်ပေးထားသော်လည်း ကျည်  
 ထောက်ချွတ်လိုက်သောအခါ ကောက်မြီးတိုင်း  
 ပြန်ကောက်သကဲ့သို့ နဂိုဗီအေးဖြင့် ဆိုးသူကို  
 မည်မျှပင် ပြုပြင်ပေးသော်လည်း အခိုက်အတန့်  
 မျှသာ ကောင်း၍ ဆိုးမြီးတိုင်းပြန်ဆိုးသည်။။  
 (Bad character hard to revise )  
 This proverb means in both Myanmar and Japanese  
 that one's bad habit or custom is difficult to change  
 or improve it.

၂။ နွားကွဲကျားကိုက်  
 နွားအုပ်ကွဲလျှင် ကျားကိုက် ခံရသကဲ့ သို့  
 အချင်းချင်း မညီမညွတ်ဖြစ်လျှင် ရန်သူ  
 ၏အနိုင်အစက်ခံရမည်။  
 (Two dogs fight for a bone and the third ruins  
 away it )  
 This proverb notices the human beings in both  
 Myanmar and Japanese that if two friends conflict  
 with each other, someone else profits from the  
 situation.

乞食は三日すれば止められる  
 (သုံးရက်သူဖုန်းစားလုပ်ပြီးရင် ဆက်မလုပ်ဘဲ  
 မနေနိုင်တော့။)  
 下品な乞食には誰もなりたくないが乞食  
 として三日続いてしてみたら、いつも乞  
 食をしてやりたくなるということ。  
 အဆင်နိမ့် အောက်တန်းကျသော  
 သူဖုန်းစားဘဝကို မည်သူမှ မဖြစ်လိုသော်  
 လည်း (၃)ရက်ဆက်တိုက် သူဖုန်းစားအဖြစ်  
 လုပ်ကြည့်ပြီးသောအခါ အမြဲ သူဖုန်းစား  
 လုပ်ချင်စိတ်ဖြစ်သွားတတ်သည်။

漁夫の利  
 (တံငါသည်အကျိုးရ)  
 かわせみと はまぐりが争っていて、両  
 方も漁夫に とられてしまったという故  
 事。二人が争っている間に利益を第三者  
 に取りされること。また、他人の争いに  
 乗じて利益を 収めることなどにたとえ  
 る。  
 ပိန်ညင်းငှက်နှင့် ယောက်သွားကောင်တို့  
 နှစ်ကောင် တိုက်ခိုက်ကြပြီး နှစ်ဘက်လုံး  
 တံငါသည်၏ ဖမ်းဆီးခြင်းခံရသော အဖြစ်  
 အပျက်ကို ဥပမာပေး ပြောဆိုသော စကားပုံ  
 ဖြစ်သည်။ လူနှစ်ဦးတိုက်ခိုက်နေသည့်အတွင်း  
 ၌ မဆိုင်သူ အခြားတစ်ဦးမှ အကျိုးအမြတ်  
 ရယူသွားတတ်ခြင်းကို သတိပေးဖော်ပြလိုရင်း  
 ဖြစ်သည်။

**4. Meanings of proverbs and sayings are same , in Japanese language used names of animal but in Myanmar language didn't use the names of animal.**

၁။ ငိုချင်လျက် လက်တို့၊  
 ငိုတော့မည်ဆဲဆဲ ကလေးငယ်သည်  
 လက်ဖြင့် အတို့ခံရုံမျှဖြင့် ငိုဖြစ်သွားသကဲ့သို့၊  
 တစ်စုံတစ်ရာ ပြုလုပ်ရန် ထက်သန်နေသူတစ်ဦး  
 ကို အနည်းငယ်တို့လိုက်ရုံဖြင့် လုပ်ဖြစ်သွား  
 သည်။

(Misfortunes never come singly )  
 This proverb indicates in both Myanmar and Japanese that in life of human beings may be meet times of trouble. sometimes hard time comes one after another.

၂။ သည်ပုတ်ထဲကသည်ပဲ  
 ပဲတစ်မျိုးတည်း ထည့်ထားသော ပုတ်  
 ထဲမှ ထိုပဲအမျိုးအစားတစ်မျိုးသာ ထွက်လာသကဲ့  
 သို့ သည်အုပ်စုမှာ ပါဝင်သူဟူသမျှသည် သည်  
 စရိုက် လက္ခဏာမျိုးရှိသူချည်းသာ ဖြစ်သည်။

(The apple never falls far from the tree )  
 This proverb indicates in both Myanmar and Japanese that one's character is shown by inheritance. So that one's good thing or bad thing can be inherited from parents .Also says that like father like son like mother like daughter.

泣き面に蜂 (အငိုမျက်နှာမှာပျား)  
 幸い悲しい目に あい、みじめに泣いて  
 いるところへさらに 蜂が来て、痛い目  
 にあわす。不運が重なること。

ခါးသီးနာကျည်း ပူဆွေးသောကြောင့်  
 ကြေကွဲဝမ်းနည်းပြီး ငိုတော့မည်ဆဲဆဲ အခိုက်  
 အတန်၌ ပျားကောင် ရောက်လာပြီး နာကျင်  
 နေသော မျက်လုံးကို ကိုက်လိုက်သောကြောင့်  
 ငိုလိုက်ရသည်။ ကံမကောင်း အကြောင်းမလှ  
 မှုများ ထပ်ခါထပ်ခါ ဖြစ်ရခြင်းကို ဖော်ညွှန်း  
 သည်။

蛙のこは蛙 (ဖားရဲ့ကလေးဟာဖား)  
 おたまじゃくしは一見 親 (蛙) とは似  
 つかないが それもやがて蛙になるとい  
 うことから、かつて 自分制度の厳格だっ  
 た時代に あっては、子は親と同じ道を  
 歩かざるをえなかったのより適確か  
 に この言葉が使われた。結局、子はそ  
 の親と同じ才能しか持ち合わせていない  
 という考えで平凡な親の子はやはり平凡  
 であると 多少のあざけりも 含められ  
 ている。

ဥမှပေါက်ခါစ ဖားတစ်ပိုင်း၊ ငါးတစ်ပိုင်း  
 ကောင်သည် တစ်ချက်ကြည့်ရုံမျှဖြင့် ဖားနှင့်  
 တူသည်ဟု မဆိုနိုင်သော်ငြားလည်း ၎င်းသည်  
 မကြာခင်၌ ဖားဖြစ်လာသည်။ သတ်မှတ်  
 ကာလ အချိန်ကျရောက်ပါက မိမိ၏မူလ  
 အနေအထား အဆင့်သို့ရောက်ရှိပြီး မိဘ  
 လျှောက်လှမ်းသော လမ်းကို မလွဲမသွေ  
 လျှောက်လှမ်းကြရစမြဲဖြစ်သည်။ အဆုံးတွင်  
 ကလေးသည် မိဘနှင့်အလားတူ စရိုက်  
 လက္ခဏာမှလွဲ၍ မရှိနိုင်ဟူသော တွေးခေါ်မှု  
 အရ သာမန်မိဘမှ သာမန်သားသမီးများသာ  
 မွေးဖွားလာနိုင်သည်ဟူသော သရော်မှု ပါဝင်

နေသည့် ခိုင်းနှိုင်းပြောဆိုသော စကားပုံ ဖြစ်သည်။

၃။ ခေါင်းတစ်လုံးနှင့် ရေအိုးနှစ်အိုးမရွက်နိုင်  
လူတစ်ယောက်သည် ရေအိုးကြီးနှစ်လုံးကို  
တစ်ပြိုင်တည်းမရွက်နိုင်သကဲ့သို့ ကြီးမားသော  
တာဝန်နှစ်ခုကို တစ်ပြိုင်တည်းထမ်းဆောင်ရန်  
ခဲယဉ်းသည်။

(He that hunts two hares loses both )  
This proverb notices in both Myanmar and Japanese  
that no one can do the important duty as the same  
time. If someone serve two things as the same time  
can't expect the success none of them.

虻蜂取らず (မှက်ပျားနှစ်ကောင်မဖမ်းရ)  
虻と蜂を両方一度に捕まえようとして  
結局どちらにも逃げられてしまう。二つ  
のものを 一度にとろうとして両方とも  
だめになる。欲張り過ぎて損をすること  
のたとえ。

မှက်နှင့် ပျားနှစ်ကောင်လုံးကို တစ်ပြိုင်  
နက်တည်း ဖမ်းယူရန်ဆောင်ရွက်ပါက အဆုံး  
တွင် ဘယ်အကောင်မှမမိဘဲ ရှိတတ်သည်။  
အရာနှစ်ခုကို တစ်ပြိုင်နက်တည်း ရယူရန်  
ဆောင်ရွက်ပါက အကျိုးမဲ့ဖြစ်တတ်သည်။  
လောဘကြီးလွန်းပါက ဆုံးရှုံးမှုဖြစ်စေနိုင်  
ကြောင်း ဥပမာပေးသည့် စကားပုံ ဖြစ်ပါ  
သည်။

၄။ ငှက်မိသဲတိုင်တက်နိုင်ဖျားရောက်  
ရေငုပ်လျှင် သဲတိုင်အောင်ငုပ် သစ်ပင်  
တက်လျှင် အဖျားတိုင်အောင် တက်သကဲ့သို့  
အလုပ်တစ်ခုကို မဆုတ်မနစ်သောခွဲဖြင့် လုပ်  
လျှင် ဆုံးခန်းတိုင်ပြီးမြောက်သည်။

(The dog that trots finds a bone )  
This proverb educates in both Myanmar and  
Japanese that in life of human beings sometimes  
may be face with failure. But whoever should do  
their work till the end and someday will get the  
result of perseverance.

犬も歩けば棒に当たる  
(ခွေးတောင်မှလမ်းလျှောက်ရင်း တုတ်စာမိ  
သေးတာပဲ)  
犬も出歩くと人に棒でなぐられたりも  
するが うまいぐあいに残飯にありつく  
ことも ある。でしゃばって災難に会う  
事もあれば、何かやって意外な幸運を  
つかむこともある。

ခွေးသည် အစာရရန် လှည့်လည်  
လျှောက်သွားခိုက်လူ၏ တုတ်ဖြင့်ရိုက်ခြင်းခံရ  
သည့်အခါမျိုးရှိသကဲ့သို့ အခြေအနေကောင်း  
နှင့် ကြုံကြိုက်သည့်အခါ ထမင်းဟင်းကျန်ကို  
ရရှိသည့် အခါမျိုးလည်း ရှိတတ်သည်။ တွေး  
ထင်မထားသော ကံမကောင်း အကြောင်း မလှ  
မှုများနှင့် ကြုံတွေ့ရသည့်အခါမျိုး ရှိနိုင်သကဲ့  
သို့ ထင်မှတ်မထားသော ကံကောင်းခြင်းမျိုး  
လည်း လက်ဝယ်ဖမ်းမိသည့် အခါလည်းရှိနိုင်  
ပါသည်။ မလျော့သောခွဲဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန်  
လမ်းညွှန်ပေးသည့် စကားပုံ ဖြစ်ပါသည်။

၅။ကိုယ့်မျက်ချေး ကိုယ်မမြင် သူများမျက်ချေး ကိုယ်မြင်

မိမိမျက်ချေးကိုမမြင်ဘဲ အခြားပုဂ္ဂိုလ်၏ မျက်ချေးကိုမူ မြင်တတ်သကဲ့သို့ မိမိအပြစ်ကို မမြင်ဘဲ အခြားပုဂ္ဂိုလ်၏ အပြစ်ကိုမူ မြင်တတ်သည်။

(One can't see the semisolid discharge from the eyes of own, but can see others' )

This proverb means in both Myanmar and Japanese that no one is perfect and may be have some faults. But some people blame the fault of others' and can't see the own fault. So that before to blame other should examine the fault of mine.

猿の尻り笑い (မျောက်တင်ပါးရယ်စရာ)

猿が自分のしりの赤いのを知らずに、他の猿のしりの赤いを見てあざ笑う意味。じぶんの欠点には気づかず、人の欠点を馬鹿にするたとえ。誰にでも欠点があるが、自分の欠点にも誰も気づきにくい。人の欠点を笑う前に自分の戒めなければならぬ。

မျောက်သည် မိမိ၏တင်ပါးနီနေသည်ကို မသိဘဲ အခြားမျောက်၏ တင်ပါးနီနေသည်ကိုကြည့်၍ ရယ်မောသည်ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ဖြစ်သည်။ မိမိ၏ အားနည်းချက်ကို သတိမပြုမိဘဲ အခြားသူ၏ အားနည်းချက်ကို လှောင်ပြောင်သရော်ပြုခြင်းကို ဥပမာပေး ပြောဆိုသည့် စကားပုံဖြစ်သည်။ မည်သူမဆို အားနည်းချက်ရှိကြစမြဲ ဖြစ်သော်လည်း မိမိအားနည်းချက်ကို သတိပြုမိရန် ခက်ခဲသည်။ တစ်ပါးသူ၏ အားနည်းချက်ကို လှောင်ပြောင်ရယ်မောခြင်းမပြုမီ မိမိကိုယ်မိမိ ကြိုတင်စမ်းစစ်သင့်ကြောင်း သတိပေးထားသည့် စကားပုံဖြစ်ပါသည်။

၆။ ရှေ့တိုးထမ်းပိုး၊ နောက်ဆုတ်လှည်းထုပ်

လှည်း၌ ကထားသောနွားသည် ရှေ့တွင် ထမ်းပိုး၊ နောက်တွင် လှည်းထုပ်အကြား၌ ရောက်ရှိနေသကဲ့သို့ အခက်အခဲနှစ်ခုကြား၌ မတိုးသာ မဆုတ်သာ ရောက်ရှိနေသည်။

(A precipice in front, a wolf behind )

This saying means in both Myanmar and Japanese that sometime someone may be faced with the difficulties front and back. There is no interval between the difficulties.

前門の虎、後門の狼 (ရှေ့တံခါးပေါက် ကျားနောက်တံခါးပေါက် ဝံပုလွေ)

表門には虎がいて、やっとその侵入を防いだかと思ったら、今度は裏門から狼が侵入しようとしていた。ようやく一つの禍を逃がれて安堵する間もなく すぐ次の禍がやってくる。

ရှေ့မျက်နှာစာပေါက်၌ ကျားရှိနေပြီး ၎င်း၏ ကျူးကျော် ဝင်ရောက်မှုကို ကာကွယ်နိုင်ခဲ့ပြီဟု တွေးထင်နေခိုက် နောက်တံခါးပေါက်၌ မြေခွေးက ချဉ်းနင်းဝင်ရောက်ရန် ဟန်ပြင်နေခဲ့ပြီ။ ဘေးဒုက္ခတစ်ခုကို ရှောင်ပြေးလွတ်မြောက် စိတ်အေးရမည့် ကြားကာလ မရှိမီ နောက်ဒုက္ခတစ်ခုက ရောက်ရှိလာခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

၇။ ပြင်လွန်းဖင်ချွန်း

အိုးလုပ်ရာတွင် စိတ်တိုင်းမကျတိုင်း ပြင်သဖြင့် အိုးဖင်ချွန်းသွားသကဲ့သို့ စိတ်မကျေနပ်တိုင်း ပြင်လွန်းက ပုံပျက်ပန်းပျက် ဖြစ်ရသည်။

(Over decorate turns to ruin )

This saying indicates in both Myanmar and Japanese that human beings and things may have more or less of weak points. Main point of the thing is ruined by repairing the weak point is unreasonable.

၈။ စိန်နားကပ်ရောင်ကြောင့် ပါးပြောင်

စိန်နားကပ် အရောင်ဟပ်မှုကြောင့် ပါးပြောင်ခြင်း ဖြစ်သကဲ့သို့ သူတစ်ပါး၏ အရှိန်အဝါကြောင့် လူလူသူသူဖြစ်နေသည်။

(An ass in a lion's skin )

This proverb means in both Myanmar and Japanese that though deep inside was powerless oneself, pretended as a powerful person by using someone's strong power.

角を矯めて牛を殺す

(ချို့ကိုပြင်လို နွားသေရ)

角の形を無理に直そうとして本体の牛を殺してしまう。角が直っても牛が死ねば意味がないので欠点を直そうとして全体をだめにしてしまうこと、物事の本末を取り違えるたとえ。

မလိုအပ်ပါဘဲ ဦးချို၏ပုံသဏ္ဍာန်ကို ပြုပြင်ရန် ဆောင်ရွက်သဖြင့် နွား၏ အဓိက အစိတ်အပိုင်းကို ထိကာ နွားကိုသတ်လိုက်သကဲ့သို့ ဖြစ်သွားသည်။ ဦးချိုကို ပြုပြင်နိုင်သော်လည်း နွားသေမည်ဆိုပါက အဓိပ္ပာယ်မရှိဖြစ်သွားမည်။ အားနည်းချက် မကောင်းသော အစိတ်အပိုင်းကို ပြုပြင်ရာ အစိတ်အပိုင်းအားလုံး အလဟဿဖြစ်သွားခြင်း၊ အဖြစ်အပျက် အကြောင်းအရာ၏ အရေးပါသော အစိတ်အပိုင်း ပြောင်းလဲသွားခြင်းကို ဥပမာပေးဖော်ပြလိုရင်းဖြစ်ပါသည်။

虎の威をかる狐

(ကျားအရှိန်အဝါသုံးတဲမြေခွေး)

自分が弱いのに、弱い者の威力をかさに着て威張る事のたとえ。また、権力者が自分の威光を利用されているのをきづかないことのたとえ。狐が虎を後に従えて歩き、他の動物たちが虎をこわがって逃げるのを、狐を怖がって逃げたと、虎に思わせたという寓話。

မိမိကိုယ်တိုင်မှာ အားနည်းသူဖြစ်သော်လည်း အင်အားကြီးသူ၏ အရှိန်အဝါကို အမှီပြု၍ မောက်မာ ထောင်လွှားကြွားဝါခြင်းကို ဥပမာပေးသည့် စကားပုံဖြစ်ပါသည်။ တဖန် အင်အားကြီးသူကလည်း မိမိ၏ အရှိန်အဝါ၊ အများကြည်ညို လေးစားနေမှုကို အခြားသူမှ အသုံးချနေခြင်းအား သတိမပြုမိခြင်းကို သတိပေးပြောဆိုသည့် စကားပုံလည်း ဖြစ်ပါသည်။

မြေခွေးသည် ကျားရှေ့မှေ့၍ ရိုကျိုးလေး

စားစွာ လျှောက်လာခြင်းဖြစ်သည်အား အခြား  
တိရစ္ဆာန်များက မြင်ပြီး ကျားကိုကြောက်၍  
ထွက်ပြေးကြသည်ကို မြေခွေးက မိမိကို  
ကြောက်၍ တိရစ္ဆာန်များ ထွက်ပြေးသည်ဟု  
အထင်ရောက်စေရန် လှည့်ဖျားပြောဆိုသည့်  
ပုံပြင်မှ ဆင်းသက်လာသည့် စကားပုံဖြစ်  
သည်။

## Overview

In this paper, specific proverbs and sayings that use animal names to express the meanings are presented by four groups in various sectors. So that learners can easily learn and use for writing skills and speaking skills, increase the knowledge ,upgrade the language skills.

## Conclusion

This research work intended to learners of Myanmar language and Japanese language. It is hoped that this paper will be of some help to translation subject in both languages for enrichment of vocabulary and fluency in speaking. Learners will also create high standard of literature in both languages.

## Acknowledgement

I would like to thank Dr Kyi Shwin, Ractor of Yangon University of Foreign Languages, Dr Mi Mi Aung and Dr Yin Myo Thu Pro-rectors of university, Professor Dr Soe Soe Myint ( Head of Department of Linguistics), Associate Professor Dr New Ni Tin ( Department of Linguistics)who encourage me to accomplish this paper.

## References

### Myanmar Language

Myanmar Language Commission.1993.**Myanmar-English Dictionary**(3<sup>rd</sup> edition). Yangon. Myanmar Language Commission.

Myanmar Language Commission.1996.**Myanmar Proverbs**(3<sup>rd</sup> edition)Yangon University's Press.

Myanmar Language Commission.1996.**Myanmar Sayings**(1<sup>st</sup>edition). Yangon. Myanmar Language Commission.

### Japanese Language

<http://kotowaza-allguide.com>

<http://www7a.biglobe.ne.jp/~gakushuu/kanyouku/kannyouku.htm>.

<http://www.weblio.jp/phrase/kankouku-1>.

Kokusaigakuyuukai.1978.**Kojikotowazashuu..nihonngogakkou pan.**

Kokusaigakuyuukai.1980. **Nihogodokuhon yon..nihonngogakkou pan.**